

Bryssel 23.4.2019
COM(2019) 189 final

2019/0095 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

yhteisestä passitusmenettelystä 20 päivänä toukokuuta 1987 tehdyllä yleissopimuksella perustetussa EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta kyseisen yleissopimuksen muutoksiin

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden¹ sekakomiteassa, jäljempänä 'sekakomitea', unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, silloin kun asianomaisen sekakomitean on määrä antaa päätös yhteisestä passitusmenettelystä 20. toukokuuta 1987 tehdyn yleissopimuksen², jäljempänä 'yleissopimus', liitteiden muuttamisesta.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Yhteistä passitusmenettelyä koskeva yleissopimus

Yleissopimuksen tarkoituksena on helpottaa tavaroiden liikkumista Euroopan unionin ja muiden sellaisten maiden välillä, jotka ovat yleissopimusten sopimuspuolia. Sillä laajennetaan unionin passitusmenettely³ koskemaan muita yleissopimuksen sopimuspuolia kuin Euroopan unionia, ja siinä asetetaan elinkeinonharjoittajille ja tulliviranomaisille velvollisuudet, jotka koskevat tämän menettelyn mukaisesti yhdeltä sopimuspuolelta toiselle kuljetettuja tavaroita. Yleissopimus tuli voimaan 1. tammikuuta 1988.

Euroopan unioni on yleissopimuksen sopimuspuoli. Muut sopimuspuolet ovat Islannin tasavalta, Pohjois-Makedonian tasavalta, Norjan kuningaskunta, Serbian tasavalta, Sveitsin valaliitto ja Turkin tasavalta. Nämä maat mainitaan yleissopimuksessa yhteistä passitusta soveltavina maina.

2.2. Sekakomitea

Sekakomitean tehtävänä on hallinnoida yleissopimusta ja varmistaa sen asianmukainen täytäntöönpano. Sekakomitea muuttaa yleissopimuksen liitteitä hyväksymillään päätöksillä.

Sekakomitean päätökset tehdään yksimielisesti⁴ yleissopimuksen 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2.3. Suunniteltu sekakomitean säädös

Sekakomitean on määrä hyväksyä touko- tai kesäkuussa 2019 kirjallisella menettelyllä päätös yleissopimuksen liitteiden muuttamiseksi.

Yleissopimusta on hiljattain muutettu kahteen otteeseen, huhtikuussa 2016 ja joulukuussa 2017⁵, jotta se vastaisi passitusjärjestelyjä ja unionitavaran tullioikeudellista asemaa koskevien unionin tullikoodeksin⁶ sekä siihen liittyvien delegoidun asetuksen ja täytäntöönpanoasetuksen säännöksiä.

Muita muutoksia ehdotetaan EU:n asiaa koskevan lainsäädännön muiden muutosten huomioon ottamiseksi. Ne ovat seuraavat:

¹ ”Common Transit Countries”, yhteistä passitusta soveltavat maat.

² EYVL L 226, 13.8.1987, s. 2.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 952/2013, annettu 9 päivänä lokakuuta 2013, unionin tullikoodeksista, 226 ja 227 artikla (EUVL L 269, 10.10.2013, s. 1).

⁴ Yksikään sopimuspuoli ei esitä vastalauseita.

⁵ Sekakomitean päätös N:o 1/2016, tehty 28. huhtikuuta 2016, ja päätös N:o 1/2017, tehty 5. joulukuuta 2017. Nämä päätökset tulivat voimaan 1. toukokuuta 2016 ja 5. joulukuuta 2017.

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 952/2013, annettu 9 päivänä lokakuuta 2013, unionin tullikoodeksista (EUVL L 269, 10.10.2013, s. 1).

Komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/2446⁷ 84 artiklaa, jossa vahvistetaan edellytykset, jotka hakijoiden on täytettävä saadakseen luvan käyttää määrältään alennettua yleisvakuutta tai vapautusta vakuuden antamisesta, muutettiin kesäkuussa 2018⁸. Muutos koskee riittäviä varoja koskevan vaatimusten poistamista erillisenä edellytyksenä, koska jäsenvaltioiden käytännön kokemus on osoittanut, että tätä ehtoa on tulkittu liian rajoittavalla tavalla ja siinä on keskitytty pelkästään käteisrahan saatavuuteen. Sen vuoksi arvio hakijan kyvystä maksaa koko velkamäärä olisi sisällytettävä hakijan taloudellisen tilanteen arviointiin. Koska täytettävät edellytykset ovat samat unionin ja yhteisten passitusmenettelyjen osalta, yleissopimuksen liitteessä I olevassa 75 artiklassa toistetaan komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/2446 84 artikla. Sen vuoksi yleissopimuksen liitteessä I olevaa 75 artiklaa on muutettava edellä mainitun delegoidun asetuksen uuden 84 artiklan mukaisesti.

Komission delegoidun asetuksen (EU) 2016/341⁹ 24 artiklan 2 kohdassa sallittiin 1 päivään toukokuuta 2018 saakka niin sanotun ”passitusmenettelyn 2 tason yksinkertaistuksen” käyttö, jonka perusteella toimija sai käyttää sähköiseen tavaraluetteloon perustuvaa passitusmenettelyä. Ilmakuljetuksissa on sovellettu 1 päivästä toukokuuta 2018 alkaen passitusta koskevaa uutta yksinkertaistusta (eli sähköisen kuljetusasiakirjan käyttöä passitusilmoituksena). Sen vuoksi kaikki viittaukset yleissopimuksen liitteeseen I sisältyvään vanhentuneeseen passitusmenettelyn 2 tason yksinkertaistukseen on poistettava.

Yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annettu direktiivi 95/46/EY¹⁰ kumottiin luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 27 päivänä huhtikuuta 2016 annetulla neuvoston asetuksella (EU) N:o 2016/679¹¹, jota sovelletaan 25 päivästä toukokuuta 2018. Sen vuoksi kaikki yleissopimuksen liitteessä I olevat viittaukset direktiiviin 95/46/EY korvattava viittauksilla asetukseen (EU) 2016/679.

Lisäksi niin kutsuttu ”T2-käytävä”, joka mahdollistaa unionitavarain siirron yhteistä passitusta soveltavien maiden kautta niin, että tavaroiden tullioikeudellinen asema säilyy, rajoittuu tällä hetkellä sellaisiin tavaroihin, joita ei ole asetettu vientimenettelyyn liitteessä II olevan 2 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti. Tämä rajoitus, joka johtuu siitä, että T2-käytävää koskeva nykyinen säännös on sijoitettu liitteessä II olevaan I osastoon, ei ollut tarkoituksellinen, koska jäsenvaltiot ilmoittivat, että aiemmin vientitavaroita vietiin käytävän kautta. Näin ollen T2-käytävää koskeva 2 a artikla olisi poistettava yleissopimuksen liitteessä II olevasta I osastosta, ja se olisi sisällytettävä uuteen I a osastoon, jossa ei sovelleta T2-käytävän käyttöä koskevia rajoituksia.

Kesäkuussa 2018 allekirjoitetun Prespan sopimuksen mukaisesti maan nimi ”entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia” on korvattu nimellä ”Pohjois-Makedonian tasavalta”. Pohjois-Makedonian tasavalta on yhteistä passitusta soveltava maa, ja yleissopimuksessa

⁷ Komission delegoitu asetus (EU) 2015/2446, annettu 28 päivänä heinäkuuta 2015, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 täydentämisestä tiettyjä unionin tullikoodeksin säännöksiä koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen osalta (EUVL L 343, 29.12.2015, s. 1).

⁸ Komission delegoitu asetus (EU) 2018/1118, annettu 7 päivänä kesäkuuta 2018, delegoidun asetuksen (EU) 2015/2446 muuttamisesta yleisvakuuden määrän alentamista ja vakuuden antamisesta vapauttamista koskevien edellytysten osalta (EUVL L 204, 13.8.2018, s. 11).

⁹ Komission delegoitu asetus (EU) 2016/341, annettu 17 päivänä joulukuuta 2015, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 täydentämisestä unionin tullikoodeksin tiettyjä säännöksiä koskevilla siirtymäsäännöksillä sikäli kuin asiaankuuluvat sähköiset järjestelmät eivät ole vielä toiminnassa ja delegoidun asetuksen (EU) 2015/2446 muuttamisesta (EUVL L 69, 15.3.2016, s. 1).

¹⁰ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

¹¹ EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1.

viitataan maan nimeen ja vastaavaan maakoodiin, joten on tarpeen tehdä asianmukaiset muutokset liitteeseen III ja liitteeseen III a.

Yleissopimuksen lisämuutoksista tehtävää päätösluonnosta koskevan EU:n yhteisen kannan vahvistamisprosessin uskotaan sujuvan melko vaivattomasti, koska sen sisältö perustuu jäsenvaltioiden jo hyväksymiin EU:n sääntöihin (erityisesti unionin tullikoodeksin delegoituihin säädöksiin).

Komissiota pyydetään hyväksymään tämä päätösehdotuksen luonnos ja toimittamaan se neuvostolle.

Yleissopimuksen muuttamista koskeva sekakomitean päätös sitoo sopimuspuolia mainitun päätöksen 2 artiklan mukaisesti; kyseisessä artiklassa todetaan, että ”Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään”.

Yleissopimuksen 15 artiklan 3 kohdan mukaan sopimuspuolet saattavat yleissopimuksen muuttamista koskevat päätökset voimaan oman lainsäädäntönsä mukaisesti.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Ehdotettuna kantana on muuttaa yleissopimuksen liitteitä niiden mukauttamiseksi seuraaviin:

Unionin tullilainsäädäntö, joka koskee unionin passitusjärjestelyjä, ja erityisesti komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/2446, sellaisena kuin se on muutettuna komission delegoidulla asetuksella (EU) 2018/1118, uusi 84 artikla; sekä ilmakuljetusten passituksen yksinkertaistamista koskevat uudet säännökset.

Unionin lainsäädäntö luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (erityisesti asetus (EU) 2016/679, jolla kumottiin direktiivi 95/46/EY).

Säännökset unionitavaran tullioikeudellisesta asemasta suhteessa T2-käytävään.

Prespan sopimuksen tulos nimestä ”Pohjois-Makedonian tasavalta”.

Koska yleissopimukseen ehdotetuilla muutoksilla varmistetaan, että yleissopimus vastaa kaikilta osin unionin lainsäädäntöä ja siten luodaan yhdenmukaiset edellytykset unionin passitusta ja yhteistä passitusmenettelyä koskevien säännösten yhden-/johdonmukaiselle täytäntöönpanolle, nämä muutokset aiheuttaisivat huomattavia ja konkreettisia hyötyjä sekä kauppiaille että tulliviranomaisille.

Ehdotettu kanta on yhteisen kauppapolitiikan mukainen.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla*

on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita”.

Yleissopimuksen 15 artiklan 3 kohdan a alakohdassa määrätään, että EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomitea hyväksyy päätöksellään muutokset yleissopimuksen liitteisiin.

4.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Sekakomitea on sopimuksella perustettu elin; se on perustettu yhteistä passitusmenettelyä koskevalla yleissopimuksella.

Päätös, joka sekakomitean on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Päätös on sitova kansainvälisen oikeuden nojalla yleissopimuksen 15 artiklan 3 kohdan ja 20 artiklan mukaisesti.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta yleissopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Päätösehdotuksen menettelyllinen oikeusperusta on näin ollen SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos toinen näistä tavoitteista tai osatekijöistä on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

Yleissopimuksen liitteisiin tehtävien muutosten tavoitteena on varmistaa tehokkaat rajamuodollisuudet. Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät näin ollen yhteiseen kauppapolitiikkaan.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellisena oikeusperustana on SEUT-sopimuksen 207 artikla.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 207 artikla yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

5. SUUNNITELLUN SÄÄDÖKSEN JULKAISEMINEN

Koska EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomitean päätöksellä muutetaan yleissopimusta, se on aiheellista julkaista hyväksymisen jälkeen Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

yhteisestä passitusmenettelystä 20 päivänä toukokuuta 1987 tehdyllä yleissopimuksella perustetussa EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta kyseisen yleissopimuksen muutoksiin

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Yhteistä passitusmenettelyä koskeva yleissopimus¹², jäljempänä 'yleissopimus', tehtiin Euroopan talousyhteisön, Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan, Islannin tasavallan, Norjan kuningaskunnan, Ruotsin kuningaskunnan ja Sveitsin valaliiton välillä 20 päivänä toukokuuta 1987, ja se tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988.
- (2) Yleissopimuksen 15 artiklan 3 kohdan a alakohdan nojalla kyseisellä yleissopimuksella perustettu sekakomitea voi hyväksyä päätöksellään muutoksia yleissopimuksen liitteisiin.
- (3) Yleissopimusta sovellettaessa vaihdettuja henkilötietoja suojaava koskevien yleissopimuksen määräysten olisi sisällettävä viittaus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 2016/679¹³.
- (4) Komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/2446¹⁴ 84 artiklaa, jossa vahvistetaan edellytykset, jotka hakijoiden on täytettävä saadakseen luvan käyttää määrältään alennettua yleisvakuutta tai vapautusta vakuuden antamisesta, on muutettu¹⁵. Muutoksen seurauksena vaatimus riittävistä varoista poistettiin erillisenä edellytyksenä, koska jäsenvaltioiden käytännön kokemus on osoittanut, että kyseistä edellytystä on tulkittu liian rajoittavasti ja siinä on keskitytty pelkästään käteisrahan saatavuuteen. Sen vuoksi arvio talouden toimijoiden kyvystä maksaa koko velkamäärä olisi sisällytettävä niiden taloudellisen tilanteen arviointiin. Yleissopimuksen liitteessä I olevaa 75 artiklaa, joka vastaa komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/2446 84 artiklan säännöksiä, olisi muutettava vastaavasti.

¹² EYVL L 226, 13.8.1987, s. 2.

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

¹⁴ Komission delegoitu asetus (EU) 2015/2446, annettu 28 päivänä heinäkuuta 2015, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 täydentämisestä tietyt unionin tullikoodeksin säännöksiä koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen osalta (EUVL L 343, 29.12.2015, s. 1).

¹⁵ Komission delegoitu asetus (EU) 2018/1118, annettu 7 päivänä kesäkuuta 2018, delegoidun asetuksen (EU) 2015/2446 muuttamisesta yleisvakuuden määrän alentamista ja vakuuden antamisesta vapauttamista koskevien edellytysten osalta (EUVL L 204, 13.8.2018, s. 11).

- (5) Uutta passituksen yksinkertaistamista koskevia säännöksiä – sähköisen kuljetusasiakirjan käyttöä passitusilmoituksena ilmakuljetuksissa – sovelletaan 1 päivästä toukokuuta 2018 alkaen komission delegoidun asetuksen (EU) 2016/341¹⁶ 24 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Ilmakuljetusten passitusta koskevaa edellistä yksinkertaistusta, jonka perusteella toimija sai käyttää sähköiseen tavaraluetteloon perustuvaa passitusmenettelyä, sai käyttää ainoastaan 1 päivään toukokuuta 2018 asti. Sen vuoksi kaikki viittaukset, jotka koskevat kyseistä yleissopimuksen vanhentunutta ilmakuljetusten passitusta koskevaa yksinkertaistusta, olisi muutettava.
- (6) Tällä hetkellä edellytykset, joiden mukaisesti T2-käytävän kautta kuljetettavat tavarat säilyttävät unionitavaran tullioikeudellisen aseman, vahvistetaan yleissopimuksen liitteessä II olevassa I osastossa, jonka soveltamisala rajoittuu niihin tavaroihin, joita ei ole asetettu vientimenettelyyn. Tarkoituksena ei ollut asettaa tällaista rajoitusta T2-käytävän kautta kuljetettaville unionitavaroille. Sen vuoksi yleissopimuksen liitteessä II oleva 2 a artikla olisi poistettava I osastosta ja uusi artikla olisi lisättävä uuteen I a osastoon, jossa tällaista rajoitusta ei sovellettaisi.
- (7) Pohjois-Makedonian ilmoitettua Yhdistyneille Kansakunnille ja Euroopan unionille Prespan sopimuksen voimaantulosta 15 päivänä helmikuuta 2019 maa, jonka nimi oli aiemmin ”entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia” on muuttanut nimensä muotoon ”Pohjois-Makedonian tasavalta”. Sen vuoksi kyseisen maan nimi ja koodi olisi muutettava yleissopimuksen liitteissä III ja III a.
- (8) On aiheellista vahvistaa kyseisessä sekakomiteassa unionin puolesta otettava kanta, koska päätös yleissopimuksen muuttamisesta tulee olemaan unionia sitova.
- (9) Koska sekakomitean päätöksellä muutetaan yleissopimusta, on aiheellista julkaista päätös *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sen jälkeen kun se on hyväksytty,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Yhteisestä passitusmenettelystä 20 päivänä toukokuuta 1987 tehdyllä yleissopimuksella perustetussa sekakomiteassa unionin puolesta otettava kanta kyseisen yleissopimuksen liitteiden muuttamiseen perustuu tähän päätökseen liitettyyn kyseisen sekakomitean päätösluonnokseen.

Unionin edustajat sekakomiteassa voivat sopia vähäisistä muutoksista päätösluonnokseen ilman uutta neuvoston päätöstä.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

¹⁶ Komission delegoitu asetukset (EU) 2016/341, annettu 17 päivänä joulukuuta 2015, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 täydentämisestä unionin tullikoodeksin tiettyjä säännöksiä koskevilla siirtymäsäännöksillä sikäli kuin asiaankuuluvat sähköiset järjestelmät eivät ole vielä toiminnassa ja delegoidun asetuksen (EU) 2015/2446 muuttamisesta (EUVL L 69, 15.3.2016, s. 1).